

**Oświadczenie złożone
przez senatorów
Ewę Matecką, Halinę Biedę i Janusza Pęcherza
na 7. posiedzeniu Senatu
w dniu 6 marca 2024 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra kultury i dziedzictwa narodowego Bartłomieja Sienkiewicza

Ograniczenie przez rząd Prawa i Sprawiedliwości wpływów z podatku PIT i CIT do budżetów samorządów lokalnych doprowadziło do sytuacji, w której samorządy zmuszone są do poszukiwania oszczędności głównie tam, gdzie zainwestowane środki nie przekładają się każdorazowo na bezpośrednie i namacalne efekty ekonomiczne. Dlatego też okres ten wiązał się często z dramatycznym niedofinansowaniem samorządowych instytucji kultury oraz postępującą pauperyzacją zatrudnionych tam osób. Ogranicza to w praktyce ofertę kulturalną dla mieszkańców, a przy tym znacząco utrudnia pielęgnowanie miejscowych tradycji i troszczenie się o lokalną tożsamość.

Ponadto mamy do czynienia z obniżającą się od lat realną wartością wynagrodzeń w sferze kultury, co wpływa wprost na morale pracowników, drastyczne obniżenie społecznego prestiżu instytucji, a co za tym idzie, stopniowe ograniczanie pola działania samorządowych instytucji kultury. Kluczową przyczyną takiego stanu rzeczy pozostaje fakt, że pracownicy samorządowych instytucji kultury nie są zatrudnieni na mocy przepisów ustawy o pracownikach samorządowych, lecz na podstawie przepisów ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Powoduje to m.in. pozbawienie ich wielu świadczeń, które przysługują osobom zatrudnionym w innych jednostkach prowadzonych przez samorząd. Chodzi m.in. o brak dodatkowego wynagrodzenia rocznego, nagrody dla pracowników legitymujących się 45-letnim stażem czy 6-miesięcznej odprawy emerytalnej jak w przypadku innych pracowników samorządowych. Te dysproporcje w zakresie charakteru i liczby świadczeń w grupie osób pracujących na rzecz społeczności lokalnej w różnych instytucjach powodują zachwianie zasady sprawiedliwości społecznej oraz z każdym kolejnym rokiem pogłębiającą się zapaść kadrową w sektorze kultury. Likwidacja różnic między uprawnieniami pracowników instytucji kultury i pracowników samorządowych może mieć charakter trwały jedynie w wyniku nowelizacji ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Dlatego zwracamy się do pana ministra z prośbą o podjęcie lub wsparcie inicjatyw legislacyjnych w tym zakresie. Będzie to dla środowiska ludzi kultury sygnał nadziei na godne potraktowanie osób działających z pełnym zaangażowaniem, niekwestionowanym profesjonalizmem i niesłabnącą pasją.

Ewa Matecka
Halina Bieda
Janusz Pęcherz